

NODIADAU CANLLAW

Cyn llenwi ffurflen gais, dylai ymgeiswyr ddarllen y Nodiadau Canllaw

1. BETH YW'R GRONFA TWF LLEOL?

Mae'r Gronfa Twf Lleol (CTL) yn rhaglen newydd a ariennir gan Lywodraeth y DU ac a gyflwynir yng Nghymru drwy Lywodraeth Cymru dros y cyfnod rhwng 2026 a 2029. Mae'r gronfa yn disodli Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU (CFfGDU) ac mae'n darparu cymysgedd o gyllid cyfalaf a refeniw i gefnogi twf busnes, sgiliau a chyflogaeth, a phrosiectau seilwaith strategol, gyda blaenoriaethau buddsoddi wedi'u cytuno ar y cyd gan Lywodraethau'r DU a Chymru. Ym Mro Morgannwg, dyrannwyd blwyddyn o gyllid pontio i'r Cyngor ar gyfer 2026/27, a fydd yn cael ei ddefnyddio i gyflawni prosiectau sy'n cryfhau'r economi leol, cefnogi busnesau i arloesi a thyfu, gwella sgiliau a chyflogadwyedd, a rhoi cyfleoedd cyllido grant i fentrau lleol.

2. CYFLWYNIAD I'R GRANT

Mae Cyngor Bro Morgannwg wedi ymrwymo i gefnogi twf economaidd a datblygiad busnes ar draws y sir. Mae'r Grant Datblygu Busnes yn cael ei ariannu drwy'r Gronfa Twf Leol (CTL) a'i nod yw cefnogi busnesau i ddod yn fwy cynhyrchiol, cystadleuol ac arloesol.

Bydd y grant yn cefnogi busnesau bach a chanolig i dyfu, cynyddu cynhyrchiant, buddsoddi mewn arloesi, a chael mynediad at farchnadoedd newydd.

3. FFIT STRATEGOL (BLAENORIAETH 1 CTL)

Mae'r cynllun hwn yn cyd-fynd â Blaenoriaeth 1 CTL: Busnesau mwy Cynhyrchiol a Chystadleuol Rhaid i brosiectau ddangos cefnogaeth i dwf busnes, arloesi, buddsoddiad cyfalaf, neu ehangu'r farchnad. Mae'r dadansoddiad llawn o'r Flaenoriaeth hon wedi'i gynnwys yn Atodiad 1 y canllawiau hyn.

4. Y CYNNIG

- Grantiau o £8, 000 i £50,000
- Cyfradd ymyrraeth hyd at 50%
- Wedi'i dalu'n ôl-weithredol yn amodol ar dystiolaeth

Bydd blaenoriaeth yn cael ei rhoi i brosiectau sy'n creu swyddi, yn gwella cynhyrchiant ac yn trosoli buddsoddiad preifat.

Yn unol â'r CTL, mae'r grant yn ceisio cefnogi mentrau o fewn y meysydd blaenoriaeth canlynol ar gyfer Bro Morgannwg, sydd wedi'u nodi yn y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol.

Mae'r sectorau â blaenoriaeth yn cynnwys:

- Deunyddiau a Gweithgynhyrchu Uwch (gan gynnwys gweithgynhyrchu bwyd)
- Lled-ddargludyddion Cyfansawdd
- Adeiladu
- Creadigol
- Technoleg Ariannol
- Yr Economi Sylfaenol Ddynol (Addysg, Iechyd, Gofal Cymdeithasol, Gofal Plant a Gwasanaethau Brys) (ac eithrio gwasanaethau statudol)
- Yr Economi Sylfaenol Ddynol (Lletygarwch, Manwerthu a Thwristiaeth)

Bydd y sectorau uchod yn cael blaenoriaeth wrth adolygu ceisiadau.

PWYSIG: Rhaid i'r dyfarniad grant gadw at ganllawiau llym gyda gwaith wedi'i gwblhau, ei hawlio a thystiolaeth cyn 31 Mawrth 2027. Bydd llythyrau cyllido ar gyfer ymgeiswyr llwyddiannus yn nodi dyddiad cau hawlio busnes penodol, a fydd heb fod yn hwyrach na 19 Chwefror 2027.

5. PWY ALL WNEUD CAIS

Ymhlith mentrau sy'n cael eu diffinio fel rhai â photensial twf uchel mae unig fasnachwyr, microfusnesau, busnesau bach a chanolig a busnesau mawr. Mae'r diffiniad hefyd yn cynnwys mentrau cymdeithasol lle mae'r rhain yn cymryd rhan mewn gweithgarwch economaidd, yn ogystal â busnesau newydd (busnesau sydd wedi bod yn masnachu ers llai na dwy flynedd neu'n gyfartal i ddwy flynedd) sy'n gweithredu ym Mro Morgannwg ac yn gallu bodloni o leiaf 1 o'r gofynion canlynol:

- dangos potensial twf cryf, gan gynnwys, er enghraifft, yr uchelgais i dyfu – 20% flwyddyn ar ôl blwyddyn;
- creu o leiaf 10 swydd llawn amser newydd yn y 3 blynedd nesaf;
- masnachu mewn marchnadoedd rhyngwladol;

NEU

- ragori ar £3m o fasnachu dros 3 blynedd.

Mae cymorth grant yn y cyd-destun hwn yn golygu cymorth targedig wedi'i ddylunio i helpu i gyflawni twf mewn meysydd fel cyflogaeth, trosiant, cynhyrchiant, arloesi neu ehangu'r farchnad.

Sylwer: Bydd busnesau bach a chanolig (Busnesau Bach a Chanolig â llai na 250 o weithwyr a throsiant blynyddol o dan £50 miliwn) yn cael eu blaenoriaethu.

Mae'r Grant Datblygu Busnes ar gyfer busnesau sefydledig, sydd wedi bod yn masnachu ers o leiaf 12 mis.

Bydd ceisiadau nad ydynt yn dangos uchelgais twf yn glir yn cael eu dadflaenoriaethu.

6. PROSIECTAU CYMWYS (CYFALAF)

- Prif ddinas: Planhigion, peiriannau, offer, technoleg ddigidol, ehangu adeiladau (Prynu a Llogi)
- Gwaith cyfalaf, gan gynnwys adnewyddu adeiladau a mannau agored
- Refeniw arbenigol (cysylltiedig): Gosod, hyfforddiant technegol, ymgynghoriaeth, sy'n gysylltiedig â chostau gweithredu prosiect.
- TAW anadenilladwy

7. COSTAU ANGHYMWYS

- Costau rhedeg o ddydd i ddydd (e.e. staff craidd, biliau cyfleustodau, treth gyngor, rhent ac yswiriant)
- Prosiectau sy'n fwy priodol ar gyfer cymorth gan gynlluniau cyllido eraill
- Prosiectau na allant ddangos angen
- Stoc a deunyddiau ar gyfer cynhyrchu
- Costau prosiectau a dynnwyd cyn i ni gadarnhau ein cynnig grant
- Eitemau sydd o fudd i unigolion yn bennaf

- Busnesau sy'n gysylltiedig â hyrwyddo safbwyntiau crefyddol neu wleidyddol penodol; gamblo; pornograffi; cynnig gwasanaethau rhywiol o unrhyw fath; unrhyw weithgareddau anghyfreithlon; a busnesau eraill yr ystyrir eu bod yn 'newydd a dadleuol' gan y Cyngor
- Lletygarwch e.e. Prynu alcohol
- Atgyweiriadau a chynnal a chadw arferol – e.e. Gwasanaethu boeler, torri glaswellt
- Prosiectau nad ydynt yn digwydd ym Mro Morgannwg
- TAW adenilladwy.

8. ALLBYNNAU A CHANLYNIADAU (BLAENORIAETHAU A DYMUNOL)

Rhaid i brosiectau ddarparu allbynnau fel swyddi a grëwyd, mentrau a gefnogir, a mabwysiadu technoleg. Mae'r canlyniadau'n cynnwys gwelliannau cynhyrchiant ac ymgysylltu â'r farchnad newydd.

Rhaid i bob prosiect gyfrannu at allbynnau a chanlyniadau Blaenoriaeth 1 y Gronfa Twf Leol.

Bydd gofyn i ymgeiswyr nodi ac ymrwymo i gyflawni set gymesur o allbynnau a chanlyniadau, ar gyfer lefel y buddsoddiad grant y gofynnir amdano.

Gall prosiectau sy'n methu â chyflawni allbynnau a chanlyniadau y cytunwyd arnynt fod yn destun ad-daliad.

8.1 DANGOSYDDION PERFFORMIAD ALLWEDDOL (DPA) SY'N FLAENORIAETH

Allbynnau Blaenoriaeth: Dylai'r cais am grant geisio cefnogi o leiaf un o'r canlynol

- **OP03:** Bydd busnesau â photensial twf uchel yn cael eu cefnogi i ehangu

Canlyniadau Blaenoriaeth: Dylai'r cais am grant geisio cefnogi o leiaf un o'r canlynol

- **OC01:** Swyddi newydd a grëir (cyfwerth ag amser llawn)
- **OC04:** Mentrau sydd â chynhyrchiant gwell o fewn 6 mis
- **OC05:** Mentrau sy'n trosglwyddo'n llwyddiannus i fandiau maint uwch*
- **OC07:** Cynnydd mewn cyd-fuddsoddiad yn y sector preifat

Mae'r DPAu hyn yn adlewyrchu pwrpas craidd y gronfa:: twf + cynhyrchiant + buddsoddiad

*** Bydd angen i bob cais llwyddiannus ddarparu tystiolaeth i gefnogi 'OP5 Nifer y mentrau sy'n derbyn grantiau' yn ystod y broses hawlio.**

8.2 DANGOSYDDION PERFFORMIAD ALLWEDDOL DYMUNOL

Yn ogystal â'r DPAAu Blaenoriaeth, dylai prosiectau fod â'r uchelgais i gyflawni o leiaf un o'r DPAAu Dymunol canlynol, yn enwedig ar gyfer grantiau gwerth uwch:

Twf ac Ehangu'r Farchnad

- **OC06:** Cynnydd mewn allforio rhyngwladol (£m)
- **OP02:** Mentrau sydd wedi'u cysylltu â marchnadoedd newydd

Technoleg ac Arloesi

- **OP09:** Mabwysiadu technolegau/prosesau newydd
- **OP10:** Gwella parodrwydd technoleg (LPT)
- **OC08:** Cynhyrchion newydd i'r farchnad

Ecosystem Arloesi / Cydweithredu

- **OP07:** Trosglwyddo gwybodaeth a chydweithio
- **OP08:** Ceisiadau asedau deallusol
- **OC09:** Cyllid Ymchwil, Datblygu a Menter a godwyd

Efallai y bydd ceisiadau nad ydynt yn dangos uchelgais twf yn glir yn cael eu dadflaenoriaethu.

Byddwch yn ymwybodol bod gan bob Allbwn a Chanlyniad DPA feini prawf tystiolaeth llym, sydd i'w gweld yn Atodiad 1 o'r Canllawiau hyn. Rhaid i bob cais llwyddiannus ddarparu'r dystiolaeth angenrheidiol neu bydd cyllid yn cael ei dynnu'n ôl neu ei adfer, fel sy'n berthnasol i gam y dyfarniad.

Annex 1 o'r canllawiau hefyd yn rhannu gwybodaeth DPA ychwanegol a elwir yn Unedau Eilaidd. Cyfeiriwch at y rhain yn eich cais os yw'n berthnasol i'ch cais prosiect.

9. PWYSOLI CAIS WRTH ASESU

Bydd ceisiadau yn cael eu hasesu gyda phwyslais cryf ar:

	Faen Prawf Blaenoriaeth	Sgôr/ Pwysoli
1	Ffitio Strategol â Blaenoriaeth 1 y CTL	0 – 20
2	Gwerth am Arian gan gynnwys swm cymesur o Allbynnau a Chanlyniadau ar gyfer lefel y cyllid y gofynnwyd amdano	0-25
3	Tystiolaeth o'r angen a sut y bydd y prosiect yn cefnogi ac yn cyflymu ei ddatblygiad busnes, yn unol â'r meini prawf CTL a ddewiswyd yn y cais. Mae'r dystiolaeth a gyflwynir yn gadarn ac yn fanwl, gan ganiatáu mesur meintiol o lwyddiant yn y dyfodol yn erbyn llinell sylfaen glir.	0-25
4	Mae'r prosiect yn sylfaenol gadarn, yn gyflawnadwy o fewn yr amserlen (19 Chwefror 2027) ac wedi rheoli risgiau	0-20
5	Y nodau lles a'r 5 Ffordd o Weithio	0-10
	CYFANSWM	100

Thema	Pwyslais pwysoli ar gyfer 2 a 3 uchod
Creu swyddi (OC01)	Uchel
Gwella cynhyrchiant (OC04)	Uchel
Buddsoddiad yn y Sector Preifat (OC07)	Uchel
Mentrau sy'n trosglwyddo'n llwyddiannus i fandiau maint uwch (OC05)	Uchel
Graddio twf uchel Scaling (OP03)	Uchel
Technoleg ac Arloesi (OP09, OP10, OC08)	Canolig-Uchel
Ehangu'r farchnad (OC06, OP02)	Canolig-Uchel
Ecosystem Arloesi / Cydweithredu (OP07, OP08, OC09)	Canolig

Bydd prosiectau o sectorau blaenoriaeth sy'n cyflawni canlyniadau gwerth uchel lluosog yn sgorio'n uwch.

Mae'r galw am y grant hwn yn debygol o fod yn uchel. Mae'n debygol na fydd digon o arian ar gael i gefnogi'r mwyafrif o geisiadau. Mae mecanwaith sgorio clir wedi'i roi ar waith a bydd y sgorau yn cael eu bwydo'n ôl i bob ymgeisydd llwyddiannus ac aflwyddiannus. Nid oes proses apelio ar gyfer y grant. Bydd y timau arfarnu yn ceisio asesu pob cais o fewn yr amserlenni arfaethedig ond oherwydd nifer y ceisiadau efallai na fydd hyn bob amser yn bosibl.

10. DISGWYLIADAU GWERTH AM ARIAN

Rhaid i ymgeiswyr ddangos:

- Allbynnau cymesur o'i gymharu â'r grant y gofynnwyd amdano
- Trosoledd cryf yn y sector preifat (cyfateb o leiaf 1:1 fel tystiolaeth o arian cyfatebol o 50%)
- Cyflawni realistig a thystiolaeth

Fel canllaw:

- Bydd disgwyl i grantiau gwerth uwch gyflawni allbynnau / canlyniadau lluosog.

11. MONITRO A THYSTIOLAETH

Rhaid i bob DPA gael ei gefnogi gan dystiolaeth briodol fel y'i diffinnir yn y fframwaith CTL yn Atodiad 1.

Bydd methu â darparu tystiolaeth yn arwain at beidio â thalu neu ad-dalu.

12. CREU SWYDDI

Dylai prosiectau greu swyddi cyfwerth ag amser llawn newydd a gynhaliwyd am o leiaf 12 mis. Gellir ystyried diogelu swyddi.

13. ARIAN CYFATEBOL

Rhaid i ymgeiswyr ddarparu o leiaf 50% o arian cyfatebol.

14. PROSES YMGEISIO

Cam 1: Datganiadau o Ddiddordeb

Cam 2: Cais Llawn

Dogfennau ategol sy'n ofynnol gan gynnwys cyfrifon, rhagolygon a dyfynbrisiau.

15. CAFFAEL

Mae angen i'r broses gaffael ddangos y gwerth gorau o arian cyhoeddus.

Yn seiliedig ar eich amcangyfrif cyn tendro ar gyfer nwyddau neu wasanaethau, rhaid cadw at y trothwyon a'r canllawiau caffael canlynol.

Estimated value	Tender action required
Hyd at £2,499	Dyfarniad uniongyrchol
£2,500-£24,999	3 dyfynbris
£25,000-£74,999	O leiaf 4 dyfyniad i'w gwahodd (Bydd hyn yn gofyn am broses dystiolaeth o o leiaf 4 dyfynbris yn cael eu gwahodd / ceisio gan gyflenwyr yn erbyn manyleb ffurfiol neu fil meintiau, gyda dyddiad cau penodol i'w cyflwyno. Bydd angen tystiolaeth o geisiadau i ddyfynbrisio a dyfynbrisiau a ddychwelwyd wedi'u derbyn/dyddio.
£75,000 a throsodd	Proses tendro lawn: Gofynnwch am arweiniad gan y tîm Adfywio

Sylwer: dyma'ch cyfle i osod y safon ansawdd ar gyfer y gwaith hwn, oni bai y gellir ei gyfiawnhau a gyda chytundeb Cyngor Bro Morgannwg mae'n ofynnol i chi fynd gyda'r dyfynbris isaf. Gwneir hyn i sicrhau gwerth am arian.

Mae Cyngor Bro Morgannwg yn annog ymgeiswyr wrth ystyried dyfynbrisiau i archwilio'r farchnad i weld a oes unrhyw fusnesau ym Mro Morgannwg sy'n gallu darparu'r nwyddau a'r gwasanaethau rydych chi'n chwilio amdanynt. Mae gan fusnesau sy'n gweithredu yn y Fro rôl bwysig i'w chwarae yn natblygiad y gadwyn gyflenwi a thwf economaidd.

Rhaid i ymgeiswyr gydymffurfio â rheolau Rheoli Cymhorthdal y DU a datgan cyllid blaenorol.

17. TALU A MONITRO

Bydd y grant yn cael ei dalu yn unol â'r telerau ac amodau yn y llythyr ariannu. Bydd y grant fel arfer yn cael ei dalu ar ôl y gwariant ac yn amodol ar gyflwyno tystiolaeth lawn o wariant i'r Cyngor yn ogystal ag unrhyw dystiolaeth ychwanegol o weithgarwch prosiect sy'n ofynnol i brofi Allbynnau a Deilliannau'r prosiect. Mewn amgylchiadau eithriadol lle gallai hyn achosi anawsterau gwirioneddol i sefydliadau bach, bydd taliadau ymlaen llaw yn cael eu hystyried. I sefydliadau a fyddai'n gweld hyn yn afresymol i gyflawni eu prosiect, siaradwch ag aelod o'r tîm cyn cyflwyno eich cais..

18. CANIATÂD CYNLLUNIO NEU GANIATÂD AR GYFER GWAITH

Mae cyflawnadwyedd o fewn amserlenni tynn yn faen prawf allweddol ar gyfer dyfarnu cyllid. Felly, gall prosiectau sy'n gofyn am brosesau cynllunio ffurfiol neu ganiatâd gan y landlord nad ydynt eisoes ar waith olygu na all y prosiect fynd ymlaen am gyllid CTL gan fod yn rhaid i'r dyfarniad grant gadw at ganllawiau llym gyda gwaith wedi'i gwblhau, ei hawlio a thystiolaeth cyn 31 Mawrth 2027. **Bydd llythyrâu cyllido ar gyfer ymgeiswyr llwyddiannus yn nodi dyddiad cau hawlio busnes penodol, a fydd heb fod yn hwyrach na 19 Chwefror 2027.**

19. GWYBODAETH YCHWANEGOL

PWYSIG

- Mae cronfeydd yn gyfyngedig ac mae'n broses ymgeisio gystadleuol. Unwaith y bydd yr arian wedi'i ddyrannu'n llawn, ni fydd mwy o gais yn cael ei ystyried.
- Cadwodd y Cyngor yr hawl i gau'r broses ymgeisio datganiadau o ddiddordeb yn gynnar os derbynnir cyflwyniadau sylweddol.
- Bydd angen i ymgeiswyr gadw at ddyddiadau cau llym drwy gydol y broses, gall methu â gwneud hynny atal eich cais rhag symud ymlaen neu gall arwain at dynnu eich cynnig cyllid yn ôl.
- Rhaid cymeradwyo eich cais cyn i chi wneud unrhyw bryniannau neu ddechrau gwaith, ni fydd unrhyw arian grant yn cael ei gyhoeddi ar gyfer unrhyw eitemau a brynwyd neu waith a wnaed cyn cyhoeddi cymeradwyaeth ysgrifenedig.

- Rhaid cwblhau'r holl waith cymeradwy a darparu tystiolaeth o'r taliad gan yr ymgeisydd cyn y gellir gwneud unrhyw ddyfarniad grant.
- Mae Cyngor Bro Morgannwg yn cadw'r hawl i ddiweddarau'r canllawiau hyn ar unrhyw adeg.
- Bydd disgwyl i ymgeiswyr llwyddiannus ddychwelyd unrhyw dystiolaeth ofynnol y gofynnwyd amdani yn rhesymol gan Gyngor Bro Morgannwg, ar ôl dyfarnu cyllid, yn unol â'r canllawiau ariannu. Gan gynnwys tystiolaeth sy'n ymwneud â thwf busnes a gyflawnwyd ar ôl y cyllid.

Rhaid ad-dalu'r grant yn llawn ar alw os:

- canfyddir bod yr ymgeisydd wedi gwneud unrhyw gamliwio mewn cysylltiad â'r cais.
- mae'r ymgeisydd wedi torri unrhyw delerau ac amodau perthnasol, neu mae'r busnes yn adleoli o fewn 5 mlynedd i ddyfarniad i leoliad y tu allan i Fro Morgannwg.

Annex: 1

Allbynnau/Canlyniadau Blaenoriaeth: Diffiniadau a Meini Prawf Tystiolaeth:

- [Y Gronfa Twf Lleol - Fframwaith Dangosyddion - Cymru](#)
- [Local Growth Fund Wales – Outputs and Outcomes Indicators Framework – English](#)